

UNIRI

Centar za jezična istraživanja
Filozofskoga fakulteta u Rijeci

MJESEČNO PREDAVANJE

prof. dr. sc. Renata Šamo

(Filozofski fakultet Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli)

dr. sc. Davorka Rujevčan

(Veleučilište u Karlovcu)

Analiza teksta uz pomoć alata Coh-Metrix

Ponedjeljak, 25. ožujka 2024. u 12 sati

Predavaonica F-402

Sažetak predavanja:

Iako se čitanje tradicionalno tumači kao relativno jednostavan proces primanja jezičnih informacija putem tiska (Widdowson, 1978; Alderson i Urquhart, 1984), danas prevladava spoznaja o čitanju kao vrlo složenoj jezičnoj vještini sastavljenoj od niza podvještina, pri čemu su neke ipak specifične za suvremeno tehnološko okruženje. Sam tekst kao podloga čitanju ima brojne odrednice, a prema jednoj od njih iz Zajedničkoga europskog referentnog okvira za jezike (2005: 70) riječ je o „vizualnoj recepciji u kojoj čitatelj prima i obrađuje pisani tekst koji je proizveo jedan ili više pisaca“. Pri aktivnosti čitanja, bez obzira na cilj, uvijek su ključne dvije skupine čimbenika u međudjelovanju. Prva podrazumijeva čitatelja, koji u proces čitanja unosi svoja znanja, iskustva i obrasce (strategijskoga) ponašanja i time utječe na njegov rezultat, dok se druga izravno odnosi na tekst, odnosno njegova obilježja (Urquhart i Weir, 1998; Alderson, 2000; Koda, 2007; Šamo, 2014; Geva i Ramirez, 2019), među kojima su gotovo neizostavne kohezija i koherencija. Postoje različiti pristupi analizi tekstnih obilježja, no u ovome će predavanju biti prikazan Coh-Metrix, alat za obradu teksta na temelju brojnih pokazatelja kohezije, jezika i čitljivosti. Uz njegovu pomoć doista je moguće analizirati veliki broj tekstnih obilježja koji izravno ukazuju na kohezivne odnose i jezično znanje, zajedno s obilježjima jezika i diskursa. U pozadini su spomenutoga alata višeslojni pogled na diskurs te razne psihološki utemeljene teorije razumijevanja teksta i učenja (Dowell i sur., 2016: 74). Građu za provedenu analizu činili su tekstovi za vrednovanje Čitanja u sklopu ispita Engleski jezik na Državnoj maturi (tijekom sedmogodišnjega razdoblja) na kojima su uz pomoć Coh-Metrixa određena obilježja itekako važna za čitljivost nekoga teksta (Rujevčan, 2022).